

زینب کبری علیہا السلام سکان دار کشتی عاشورا

دکتر احمد (راجعلی) زمانی

www.ketab.ir

بوسه
۱۴۰۰

زمانی، احمد، ۱۳۳۳ -

زینب کبری علیها السلام سکان‌دار کشتی عاشورا / احمد زمانی. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۴۰۰.

۳۱۲ ص. - (مؤسسه بوستان کتاب؛ ۳۱۴۷) (تاریخ. اهل بیت علیهم السلام)

ISBN 978-964-09-2372-6

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتاب‌نامه: ص. [۲۹۹] - ۳۱۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. زینب علیها السلام بنت علی علیه السلام، ۶-۶۲ ق. ۲. واقعه کربلا، ۶۱ ق. ۳. عاشورا. الف. دفتر تبلیغات

اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ب. عنوان.

۲۹۷ / ۹۷۴

BP ۵۲ / ۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۸۶۶۱۵۸۶

۱۴۰۰

www.ketab.ir

■ موضوع: اهل بیت علیهم السلام (تاریخ)

■ گروه مخاطب: - تخصصی (طلاب، دانشجویان و پژوهشگران)

- عمومی

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۳۱۴۷

مسلسل انتشار (این چاپ): ۷۸۲۰

بوستان کتاب

زینب کبری علیها السلام سکان‌دار کشتی عاشورا

- نویسنده: دکتر احمد (رجبعلی) زمانی
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰ • شمارگان: ۵۰۰ • بها: ۸۰۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

- ♦ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفابیه)، ص پ ۹۱۷/ ۳۷۱۸۵، تلفن: ۷-۳۷۷۴۲۱۵۵/۳۷۷۴۲۱۵۴، تلفن پخش: ۳۷۷۴۴۴۲۶
 - ♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب با همکاری ۱۷۰ ناشر)
 - ♦ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵۱، تلفن: ۶۶۹۶۹۸۷۸
 - ♦ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع یاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲
 - ♦ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۳۲۲۲۰۳۷۰
 - ♦ فروشگاه شماره ۵ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، نبش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۴۳۱۷۹
- اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۲۱۵۵ و یا ارسال درخواست به:

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: www.bustaneketab.com

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • سرویراستار: محمدرضا منصفی سرونانی
- اصلاحات حروف نگاری: حلیمه قربانی • صفحه‌آرا: حسین محمدی
- نمونه‌خوانی: علی میری • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی منش
- مدیر گروه هنری: مسعود نجابتی • طراح جلد: محمود هدایی • اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری
- اداره چاپخانه: مجید مهدوی، ناصر منتظری و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.

رئیس مؤسسه
محمداقبر انصاری

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۳
فصل اول: زینب کبری علیها السلام الگوی جامع و بی نظیر.....	۱۹
اول: ولادت زینب کبری علیها السلام	۲۰
نام گذاری زینب علیها السلام	۲۳
دوم: عنايات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله به زینب علیها السلام	۲۴
الف) زینب کبری علیها السلام دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله	۲۵
ب) پیشگویی پیامبر خدا صلی الله علیه و آله	۲۶
حزن پیامبر خدا صلی الله علیه و آله بر مصائب زینب علیها السلام	۲۷
ج) رؤیای زینب علیها السلام و تعبیر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله	۲۷
سوم: نام‌ها و نشانه‌های عقيله بنی هاشم علیهم السلام	۲۸
الف) زینب علیها السلام	۳۰
ب) عقيله بنی هاشم.....	۳۱
ج) عابدة آل علی.....	۳۱
د) مُحدّثه.....	۳۳
هـ) مُفسّرة القرآن.....	۳۳
و) عالمة، فهیمة.....	۳۳
ز) خطیبة بلیغة.....	۳۴
ح) صابرة.....	۳۴
ط) بنت الشهید و بنت الشهيدة.....	۳۵

- ۳۶ ی) امّ الشّهدا (مادر دو شهید)
 ۳۶ ک) أخت الشّهدا (خواهر هفت شهید)
 ۳۷ ل) عمّة الشّهدا (عمه ده شهید)
 ۳۷ م) خالة الشّهدا (خاله چهار شهید)
 ۳۷ ن) شریکه الحسین علیه السلام
 ۳۷ س) فقیهه کامله
 ۳۹ ع) نیابة الحسین علیه السلام خاصه

فصل دوم: تربیت، امتیازات و تلاش های عقبله بنی هاشم علیهم السلام

- ۴۱ اول: تأثیر رفتاری و تربیتی چهره های آیه تطهیر بر زینب علیها السلام
 ۴۲ ۱. محبت و عشق به خداوند
 ۴۳ ۲. نهادینه شدن حجاب و عفاف
 ۴۴ ۳. مقام زینب علیها السلام نزد امام حسین علیه السلام
 ۴۵ ۴. برادران و خواهران زینب کبری علیها السلام و جایگاه والای او
 ۴۶ ۵. زینب کبری علیها السلام در دیدگاه بزرگان
 ۵۷ دوم: ازدواج و شروع زندگی عقبله بنی هاشم علیهم السلام
 ۵۸ ۱. ازدواج پربرکت زینب علیها السلام با عبداللّه بن جعفر طیار (رضی اللّٰه عنه)
 ۵۹ ۲. جعفر بن ابی طالب (رضی اللّٰه عنه) فرمانده فداکار و سردار شهید موته
 ۶۱ ۳. مشروعیت نماز جعفر طیار
 ۶۳ ۴. اسماء بنت عمیس [مادر دو شهید و همسر دو شهید]
 ۶۵ ۵. فرزندان زینب کبری علیها السلام و عبد اللّٰه بن جعفر (رضی اللّٰه عنه)
 ۶۶ سوم: تشکیل حکومت علوی بعد از ۲۵ سال انتظار
 ۶۸ ۱. عقبله بنی هاشم علیهم السلام در حکومت امیر مؤمنان علیه السلام
 ۶۸ ۲. آموزش تفسیر قرآن به بانوان کوفه
 ۶۹ ۳. زینب علیها السلام و مقابله با تشکلهای سیاسی مخالف زنان
 ۷۱ ۴. توصیه علی علیه السلام بر مقاومت زینب علیها السلام در بستر شهادت
 ۷۳ ۵. باقی مانده خطوط رسول خدا صلی اللّٰه علیه و آله و سلم برای علی علیه السلام نزد زینب علیها السلام

۶. تلاش‌های زینب کبری علیها السلام برای استقرار حاکمیت حسن بن علی علیه السلام ۷۴
۷. خنثی نمودن توطئه خواستگاری از ام‌کلثوم برای یزید ۷۷
- فصل سوم: زینب کبری علیها السلام همراه امام حسین علیه السلام از مدینه تا کربلا ۸۱
- اول: خروج امام حسین علیه السلام و همراهان از مدینه منوره ۸۲
۱. وداع امام حسین علیه السلام با مضجع شریف پیامبر خدا، مادر و برادر علیه السلام ۸۴
۲. زینب کبری و ام‌کلثوم علیهما السلام عازم مکه و کربلا ۸۶
۳. کاروان حسینی روانه مکه مکرمه ۸۶
۴. ورود کاروان حسینی به سرزمین «بطحاء» ۸۷
۵. ملاقات‌های اباعبدالله الحسین علیه السلام در مسجدالحرام ۸۷
۶. خروج امام حسین علیه السلام با کاروان از مکه مکرمه ۸۹
۷. زینب کبری علیها السلام در «مربکاه» «خزیمیه» ۹۱
- دوم: ورود به سرزمین کربلا (دوم محرم سال ۶۱ هـ.ق) ۹۲
۱. مدیریت بحران در روزهای سخت ناسوعا و عاشورا ۹۳
۲. محاصره اردوگاه حسینی و اضطراب زینب علیها السلام ۹۳
۳. توصیه‌های امام حسین علیه السلام به زینب علیها السلام شامگاه عاشورا ۹۵
۴. مشاوره دادن زینب علیها السلام شب عاشورا در باره نیروها ۹۸
۵. صحنه‌های خونین عاشورا و پایداری زینب کبری علیها السلام [مراحل گوناگون] ۱۰۰
- الف) خویشتن‌داری و توجه به مصیبت‌دیدگان ۱۰۱
- ب) مبارزه و سازماندهی انقلابی ۱۰۱
- ج) نعش خونین علی اکبر در آغوش زینب کبری علیها السلام ۱۰۲
- د) زینب و عدم حضور بر سر جنازه دو فرزند شهیدش (عون و محمد) ۱۰۵
- هـ) عبدالله رضیع پس از شهادت در آغوش زینب کبری علیها السلام ۱۰۶
- و) آخرین وداع ۱۰۹
- ز) ممانعت از طفل یازده‌ساله امام مجتبی علیه السلام ۱۱۰
- سوم: شهادت امام حسین علیه السلام ۱۱۲
۱. تنهایی امام حسین علیه السلام و برخورد با دشمنان تادندان مسلح ۱۱۳

مقدمه

از محبت‌های بی‌کران الهی به بنده حقیر این بود که از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۷۰ هجری شمسی در کشور سوریه در شهر دمشق در مجاورت بارگاه ملکوتی حرم زینب کبری علیها السلام سکونت گزینم و خود و عائله‌ام ریزه‌خوار الطاف کریمه اهل بیت و بنت‌الکریم و الکریمه شدیم.

در این مدت با توسل و تمسک به ساحت مقدس دختر مولی‌الموحدین امیر مؤمنان علی بن ابی طالب علیه السلام بی‌هشتم زینب کبری علیها السلام توفیقاتی نصیب گردید:

۱. تدریس سطوح حوزوی در جمع طلاب عرب‌زبان و غیر عرب‌زبان از کشورهای مختلف سوریه، لبنان، حجاز، مصر، مراکش، اردن، عراق، بحرین، آفریقا، کنیا، پاکستان، افغانستان، هندوستان و ... و اعزام آنان به کشورهای مربوط.

۲. تدوین و نگارش برخی متون در قالب بیانیه، مقالات، بروشور و کتاب.

۳. همکاری و هم‌اندیشی با علما و دانشمندان شیعه و علما و بزرگان اهل سنت داخل سوریه و نیز علما و شخصیت‌های شناخته‌شده تبعیدی و مهاجری که در آن کشور به سر می‌بردند، زیرا در آن دودمه (دهه ۶۰ و ۷۰) کشور سوریه پایگاه علما و اساتید و نویسندگان و چهره‌های تبعیدی برخی از کشورهای شده بود که از اقمار آمریکا و جهان غرب به‌شمار می‌آمدند و حکام آنان، شخصیت‌هایی را که کمترین تمایل و علاقه به انقلاب اسلامی داشتند و اظهار

می نمودند تحمل نمی کردند، بلکه آنان را از کشورشان فراری می دادند و بیرون می راندند؛ آن روز ریاست جمهوری سوریه مرحوم آقای حافظ اسد پذیرای اینان بود.

۴. نشست های علمی اعم از کلامی، تفسیری، فقهی، ادبی و اصولی با علما و دانشمندان سوری و لبنانی خاصه با سرشناسان شافعی، حنفی، حنبلی و مالکی و نیز سرگروه ها و فرقه های سلفی، نقش بندی، اسماعیلی، علوی ها و ... و رساندن منابع تفسیری و فقهی و کلامی شیعه به آنان که فرصت فوق العاده طلایی و زیبایی بود و بحمد الله بهره برداری خوبی شد.

۵. اعزام طلاب عرب و غیر عرب از حوزه علمیه امام خمینی علیه السلام با مساعدت و مشارکت نماینده محترم ولی فقیه مرحوم آیت الله حاج سیداحمد فهری و نهادهای دیگر نظام جمهوری اسلامی ایران در دمشق به استان ها و شهرها و مناطق مختلف سوریه.

اعزام مبلغان در ایام و مناسبت های دینی و مذهبی و ملی به شهرها و روستاها و مناطقی همچون حمص، حلب (مشهد النقطه)، تبیل، الزهراء، فؤا، کفریا، بیاضه، الحانک، دمشق (حی الامین، حی الجورب، حی الامام زین العابدین علیه السلام، حی الامام الصادق علیه السلام، منطقه عدرا و حجر بن عدی).

۶. بازدید و سرکشی تبلیغی از دمشق، حلب، حمص، قামشلی، معرة نعمان، لاذقیه، ادلب، بانیاس، درعاء، جبال علوی، جزیره ارواد و ...

۷. آماده سازی برخی مساجد، حسینیه ها و اماکن دیگر برای استفاده و بهره برداری اجتماعات مردم در شهرها و روستاها.

۸. شرکت در جشن ها و احتفال ها و نماز جمعه ها در مساجد جامع و غیر جامع استان ها و شهرها و گاه روستاها.

۹. رسیدگی به امور دانشجویان ایرانی در دانشگاه های دمشق، حلب، لاذقیه و کمک در گزینش و رفع مشکلات آنان توسط سفارت و سفیر جمهوری اسلامی ایران در دمشق.